

*Михайло ПЛІН,
голова правління
Федерації всесвітнього миру в Україні*

ПОШУКИ МИРНОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА: ЧИМ КОРИСНИЙ ДОСВІД ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ДЛЯ УКРАЇНИ

Анотація. У статті йдеться про саміт, який відбувся у лютому 2019 року в столиці Південної Кореї – Сеулі. Автор окреслює питання мирного розвитку людства, що їх обговорювали учасники саміту, перелічує спікерів та виокремлює основні месиджі доповідачів. Представники численних народів і релігій висловили свою стурбованість через виклики, що нині стоять перед суспільствами, а надто в умовах кризи, у якій сьогодні перебуває Кореїський півострів.

Автор також простежує спільні та відмінні риси між Південною Кореєю й Україною та узагальнює позитивний досвід розвитку Кореї, який може бути корисним для України.

Ключові слова: Південна Корея, науково-технічний розвиток, культура, політика, саміт.

На початку року, у лютому, 1200 учасників зібралися на саміті Федерації всесвітнього миру в Сеулі (Південна Корея), щоб обговорити питання мирного розвитку людства. Поміж них було 40 чинних і колишніх голів держав зі 110 країн світу. Гостей вітали Дік Чейні (віцепрезидент США 2001–2009 рр.) і Ньют Гінґріч (спікер Палати представників Конгресу США 1995–1999 рр.).

Доктор Томас Волш привітав учасників конференції та задав їй тон. «Ми можемо творити історію, – сказав він. – Мир може запанувати лише тоді, коли задіяні всі верстви суспільства, а надто релігійні лідери. Мільярди вірян прагнуть до миру в усьому світі».

Двоє міністрів уряду з Кореїського зовнішньополітичного відомства говорили про можливість возз'єднання Кореї. Вельмишановний Чо Мьон Ѓон, заступник Міністра закордонних справ, сказав, що й Північна, і

Південна Корея хочуть мирного об'єднання. В обох країнах святкують 100-річчя Руху 1-го березня, який ознаменував боротьбу за незалежність і утворення тимчасового уряду. «Сім'ї залишаються розділеними через ідеологічні розбіжності», – сказав міністр, але «в повітрі є дух надії, що півострів буде об'єднано».

Вельмишановний Ньют Гінґріч, колишній спікер Палати представників США (1995–1999 рр.), похвалив папу Івана Павла II і релігійних лідерів, які долучилися до змін у Москві, та сказав: «Релігійні лідери спроможні змінювати життя на краще та розв'язувати проблеми, які не вдається розв'язати політикам». Посилаючись на переговори з Північною Кореєю, він прокоментував: «Ми не просто хочемо, щоби не було ядерного півострова, ми хочемо релігійної свободи в усіх країнах».

Вельмишановного Діка Чейні було представлено як «людину, що відстоює мир». Він нагадав про свої численні візити до Південної Кореї, які здійснював і на посаді міністра оборони, і як віцепрезидент. Дік Чейні підтвердив: альянс США та Південної Кореї вижив тому, що вони мають «спільні цінності». Він цитував генерала Дугласа Макартура й Президента США Двайта Ейзенгавера, які згадували про мужність і жертву корейського народу. Він попередив, що режим Кім Чен Ина має «високу кваліфікацію у здобуванні поступок в обмін на ніщо» й застерігав американських переговорників проти повторення помилок минулого. Пан Чейні сказав: «Ми маємо бути відкритими до можливості, що Президент Кім серйозно поставиться до денуклеаризації». «США виконуватимуть свої зобов'язання. Північна Корея не має спекулювати на наших обіцянках Південній Кореї», – сказав він.

Перші леді Патриція Маррокін із Гватемали та Деббі Ременґезау з Палау говорили про гендерну рівність і про необхідність поваги та любові як основи світового миру. Вельмишановний Хосе Баррозу, який обіймав посади президента Єврокомісії (2004–2014) та Прем'єр-міністра Португалії (2002–2004), говорив про те, які корисні для регіонів неурядові організації та міждержавна співпраця.

Вельмишановний Карим Халілі, віцепрезидент Афганістану (2004–2014), подякував Федерації за можливість обговорити мир, безпеку та людський розвиток, а також наголосив на мирному діалозі. Віцепрезидент Халілі описав ситуацію на батьківщині: «Я приїхав із країни, яка була жертвою війни протягом останніх сорока років – і досі є». Причинами конфлікту він назвав радикалізм, помилкове тлумачення релігії, расизм та сектантство: «Афганістан – жертва радикалізму». Віцепрезидент закликав до обов'язкового поновлення загального діалогу на всіх рівнях.

Наступна сесія складалася з паралельних сесій Асоціації парламентаріїв за мир (IAPP) та Міжрелігійної асоціації за мир і розвиток (IAPD), які представляють багатосторонній підхід до миру та врегулювання конфлік-

тів. Спікер Парламенту Філіппін Хосе де Венесія, співголова IAPP, розповів, як Китай кидає виклик Заходу й перекладає «глобальне тяжіння з Атлантики на Тихий океан». Для Корейського півострова він запропонував план консолідації між двома країнами, схожий на моделі В'єтнаму та Німеччини: комерційні рейси, автомагістралі й загальну залізничну систему для двох Корей.

Представники різноманітних народів і релігій висловили свою стурбованість через виклики, що нині стоять перед суспільствами, а надто в умовах кризи, у якій сьогодні перебуває Корейський півострів. Водночас було висловлено глибоку вдячність Федерації всесвітнього миру та її співзасновниці Хак Ча Хан Мун за дух і програми, які сприяють справедливому та довготривалому миру на Корейському півострові й у світі.

Ті, хто мав змогу та бажання, 9 лютого взяли участь у Міжнародній конференції з питань миру на Корейському півострові, яку спільно організували газети «Segye Ilbo» і «Washington Times».

Із вітальним словом виступив Чон Хі Тхек, президент і генеральний директор «Segye Ilbo», і Томас П. Макдевітт, голова «Washington Times». Пан Чон повідомив, що газета святкує свій 30-річний ювілей. ЗМІ відіграють важливу роль в об'єднанні півострова. «Засоби масової інформації вкрай важливі для здійснення найважливішої мрії корейського народу – мрії про єдину Корею», – сказав він. Щойно Корею буде об'єднано, тоді «шлях до миру в усьому світі, якого прагне людство, буде відкрито».

Пан Макдевітт сказав: «ЗМІ мають бути совістю суспільства». Він високо оцінив відносини між Південною Кореєю та США. У наступні 30 років «Segye Ilbo» відіграватиме найважливішу роль в об'єднанні півострова й регіону.

Вельмишановний Лі Нак Йон, Прем'єр-міністр Республіки Корея, говорив про відносини між Південною та Північною Кореєю з часу проведення Олімпійських ігор. Лі Нак Йон висловив очікування, що наступний саміт між США й Північною Кореєю дасть конкретні результати. «Уряд Південної Кореї повністю підтримує саміт для досягнення найкращого результату». На його думку, щоби перебороти поділ на Корейському півострові, також потрібна міжнародна підтримка. «Південнокорейський уряд, за підтримки міжнародної спільноти, разом із США, Китаєм, Японією та Росією, неухильно й мудро працюватиме на прогрес у процесі встановлення миру на Корейському півострові».

Із Південною Кореєю нас розділяє 7000 кілометрів, наші культури та мови також різні, але українські науковці бачать паралелі в історії двох націй. Незважаючи на те що минуле кожного народу унікальне, між нашими країнами можна спостерегти деяку схожість: глобальні хвилі рівня цивілізованості, які здіймалися й спадали в просторі та часі [1].

Наприклад, уже в 3500–2000 роках до нашої ери на всьому Корейському півострові масово виробляють предмети гончарного промислу та поширюють їх згодом у регіонах Монголії, Маньчжурії та Приморського краю. Це нагадує нам трипільську культуру мідно-кам'яного та початку бронзового віків IV–III тисячоліть до н.е., що побутувала на землях від Прикарпаття до Дніпра [2].

Корею було поділено на Південну та Північну 74 роки тому таємною згодою між США та СРСР (правонаступницею якого є Російська Федерація). Згодом, 1948 року, було створено дві держави, а Корейська війна закріпила розкол країни. Можна провести паралель із війною на Донбасі, тільки ніхто не давав своєї згоди на те, що чужа країна контролюватиме частину нашої території. Досвід Кореї доводить: якщо конфліктну ситуацію не розв'язати відразу й справа доходить до появи нової держави, яку визнають у світі, то об'єднання країни може забрати десятки років. І зараз Корея залучає світовий досвід громадських організацій, членів урядів, релігійних діячів, засобів масової інформації для об'єднання країни.

На мою думку, те, що Південна Корея значно розвинутіша за Північну, відіграє не останню роль у перспективі їхнього возз'єднання. Республіка Корея показала позитивне зростання чисельності населення, із аграрної країни вона перетворилася на індустріальну.

Економіка Південної Кореї за підсумками 2018 року збільшилася на 3,1%. Це максимальні темпи зростання за три роки, як свідчать остаточні дані Банку Кореї. Інвестиції в будівельну сферу Південної Кореї 2017 року на тлі проведення зимових Олімпійських ігор у Пхенчхані підскочили на 7,6%, у засоби праці – на 14,6% (рекордне зростання за сім років). Споживчі витрати збільшилися на 2,6% (найбільший приріст за шість років). Зростання експорту, на частку якого припадає близько половини ВВП країни, склало 1,9%. Імпорт зріс на 7%.

ВВП у розрахунку на душу населення в Південній Кореї 2017 року зріс на 7,5% і досягнув 29,745 тис. доларів. У світі нині налічують усього дев'ять країн із населенням понад 20 млн людей, де ВВП на душу населення вищий за цей рівень. У 2018 році ВВП склав 2,7%. Південна Корея посідає 22-ге місце серед 50-ти країн із високими темпами зростання населення.

Корея багато уваги приділяє демографічній ситуації. Якщо 1960 року в Південній Кореї мешкало 25 млн людей, то на 2015 рік – понад 53 млн (територія України в 7 разів більша за корейську). Середня тривалість життя – 81,9 року (чоловіки – 77,5, жінки – 84,5). Робочі місця для такого численного населення забезпечує промислове виробництво.

Ця країна багато зусиль вкладає в освіту. Неодноразово відвідавши Південну Корею, я помітив, що культура нації там стала питанням державної політики. Такого «святого» ставлення до навчання своїх дітей я не бачив у жодній країні світу. Держава величезні кошти інвестує в розвиток потенціалу своїх громадян.

Які уроки ми можемо засвоїти з досвіду Кореї? Перший урок: саме розвиток людського потенціалу сприяє науково-технічному поступу та, як наслідок, зростанню економіки країни. Другий: ринкова економіка заохочує приватні бізнеси інвестувати в розвиток технологій [3]

Україні слід реально оцінити свою ситуацію та зрозуміти, на якому рівні ми перебуваємо. Чомусь на тлі піднесення патріотичних настроїв у нас збільшився потік заробітчан до країн ЄС, зросла кількість освітньої міграції. І невідомо, скільки з 37 тисяч українців, які навчаються за кордоном, повернуться на батьківщину. Чому 55% молоді має намір покинути Україну? Згідно з прогнозами, до 2050 року населення України зменшиться до 32 млн [4].

Історично Україна завжди була миролюбною нацією. Водночас українці вміли захистити свою культуру, територію та сім'ї. Зараз ми боронимо країну зі зброєю в руках, але важливо не забувати правильно виховувати своїх дітей, щоби вони стали чесними й гідними людьми з великими та вдячними серцями, аби вони залишалися відданими ідеалам і стали патріотами своєї країни, любили свою батьківщину й шанували українську спадщину. Щоби, повернувшись після навчання за кордоном, вони радо захотіли будувати нову Україну.

1. *Ткаченко В.* Рівень життя – не «манна небесна». Приклад Південної Кореї [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 08.02.2017. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2171628-riven-zit-ta-ne-manna-nebesna-priklad-pivdennoi-korei.html>
2. *Ткаченко В.* Україна–Корея: Історичні паралелі без екзотики [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 01.02.2017. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2167234-ukraina-korea-istoricni-paraleli-bez-ekzotiki.html>
3. *Ткаченко В.* Секрет інноваційного прориву Південної Кореї: досвід для України [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 22.02.2017. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2184059-sekret-innovacijno-go-prorivu-pivdennoi-korei-dosvid-dla-ukraini.html>
4. Українське суспільство: міграційний вибір. Національна доповідь / Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. – Київ, 2018. – 396 с.